

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U DOBOJU
Broj: 85 0 Rs 130511 25 Rsž
Doboj, 13.1.2026. godine

Okružni sud u Doboju u vijeću sastavljenom od sudija Slađane Pajić, kao predsjednika vijeća, Ognjenke Cvijanović i Amele Hajdarević, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca Ž. D. iz B. D., D. M. iz T. D., Z. G. iz D. G., D., D. B. iz B., D., M. N. iz T., D. i V. M. iz Č., T., koje zastupa punomoćnik I. Đ. zaposlena u Savezu sindikata Republike Srpske, protiv tuženih "Željeznica Republike Srpske" a.d. Doboj, Svetog Save 71, koje zastupa punomoćnik S.R., zaposlena kod tuženih, radi isplate razlike plata, odlučujući o žalbi tuženih izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 Rs 130511 24 Rs od 8.9.2025. godine, na sjednici održanoj dana 13.1.2026. godine, donio je

PRESUDU

Žalba tuženih se odbija i potvrđuje presuda Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 Rs 130511 24 Rs od 8.9.2025. godine.

Odbija se zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava žalbe, kao neosnovan.

Obrazloženje

Stavom prvim izreke prvostepene presude obavezane su tužene da:

- tužiocu Ž.D. na ime razlike plate za period od maja 2024. do aprila 2025. godine isplate ukupan iznos od 1.790,90 KM,
- tužiocu D.M. na ime razlike plate za maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar 2024. godine i od januara do aprila 2025. godine isplate ukupan iznos od 2.222,15 KM,
- tužiocu Z.G. na ime razlike plate za maj, jun, jul, avgust, septembar, novembar i decembar 2024. godine, te januar i februar 2025. godine isplate ukupan iznos od 852,08 KM,
- tužiocu D.B. na ime razlike plate za period od maja do decembra 2024. godine i od januara do aprila 2025. godine isplate ukupan iznos od 1.252,30 KM,
- tužiocu M.N. na ime razlike plate za period od maja do decembra 2024. godine i januar, februar, mart i april 2025. godine isplate ukupan iznos od 1.980,67 KM,
- tužiocu V.M. na ime razlike plate za period od maja do decembra 2024. godine i januar, februar, mart i april 2025. godine isplate ukupan iznos od 1.598,96 KM,

sa zakonskom zateznom kamatom svim tužiocima od dana dospelosti svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa pa do isplate, kako je to pobliže navedeno u stavu prvom izreke prvostepene presude,

te da im na utvrđenu razliku plata, kod nadležnih službi uplati i pripadajuće doprinose, sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude.

Stavom drugim izreke prvostepene presude obavezane su tužene da tužiocima nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.225,00 KM u roku od 15 dana od dana donošenja presude.

Protiv navedene presude žalbu su u zakonom propisanom roku izjavile tužene zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba usvoji i presuda prvostepenog suda preinači tako što će se odbiti tužbeni zahtjev tužilaca i obavezati tužioci da tuženim plate parnične troškove ili da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Žalba nije osnovana.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama određenim odredbom člana 221. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13, 109/21 i 27/24), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, a iz razloga navedenih u daljem toku obrazloženja.

Predmet spora u ovoj parnici je tužbeni zahtjev kojim tužioci traže isplatu razlike plata, odnosno da im se uvećanja po osnovu pripravnosti, noćnog rada, rada praznikom ne uračunavaju u osnovnu platu, već da se ista obračunaju na iznos najniže plate i isplate.

Prvostepeni sud je na osnovu nespornih činjenica i rezultata provedenih dokaza utvrdio:

- da nije sporno da su tužioci zaposleni kod tuženih i da su u skladu sa Pravilnikom o radu raspoređeni na poslove i radne zadatke i to: tužilac Ž.D. na radno mjesto bravara za koje mu pripada plata sa koeficijentom složenosti poslova od 9,8; D.M. na radno mjesto zavarivača sa koeficijentom složenosti 9,3; Z.G. za radno mjesto operatera na centrali sa koeficijentom složenosti poslova 10,3; D.B. na radno mjesto čuvara sa koeficijentom složenosti poslova 7,8; M.N. na radno mjesto zavarivača sa koeficijentom složenosti poslova 9,3 i V.M. na radno mjesto bravara sa koeficijentom složenosti poslova 9,8;
- da nije sporno da su tužioci kategorija radnika koji rade na radnim mjestima sa nižim koeficijentom složenosti poslova i da je njihov iznos obračunate plate ispod iznosa najniže plate utvrđene Odlukom o najnižoj plati u Republici Srpskoj u 2024. i 2025. godini, te da su tužene prilikom obračuna njihovih plata primjenjivale Odluku o najnižoj plati u 2024. i 2025. godini;
- da nije sporno da su tužioci pored osnovne plate određene ugovorom o radu imali uvećanje plate po osnovu prekovremenog rada, rada noću, rada državnim praznikom i po osnovu kućne pripravnosti;
- da nije sporno da su tužene obračun plate tužiocima vršile tako što su u osnovnu platu obračunavana uvećanja po osnovu pripravnosti, rada u državne praznike ili noćni rad zavisno po kom osnovu je neki od tužilaca ostvario uvećanje plate i utvrđivale razliku do iznosa najniže plate koja pripada tužiocima i tako obračunate plate isplaćivale;
- da je sporan ovakav način obračuna jer tužioci smatraju da je najnižu platu poslodavac dužan isplatiti za puno radno vrijeme i prosječno ostvarene rezultate rada, a da oni ostvaruju vanprosječne rezultate rada obzirom da su radili pod naročitim okolnostima (noćni rad, rad praznicima, pripravnost) što mora biti vrednovano obračunom uvećanja po tom osnovu na najnižu platu koja im je garantovana, a ne uračunavanjem tih uvećanja u osnovnu platu i onda obračunavanjem razlike ako nije postignuta visina do iznosa najniže plate;
- da je odredbom člana 120. Zakona o radu propisano da se radnicima garantuje jednaka plata za isti rad ili rad iste vrijednosti koji ostvaruju kod poslodavca;
- da je odredbom člana 122. istog zakona propisano da se plata za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji od osnovne plate i dijela plate za radni učinak, a članom 123. istog zakona su propisani elementi za određivanje osnovne plate: koeficijenti složenosti posla i cijena rada ukoliko zakonom i kolektivnim ugovorom nije drugačije određeno;
- da je odredbom člana 128. Zakona o radu propisano da se najniža plata isplaćuje za puno radno vrijeme i prosječno ostvarene rezultate radnika u skladu sa aktima poslodavca. Najniža plata se

isplaćuje radniku samo kada je iznos plate radnika obračunate u skladu sa ovim zakonom, opštim aktom ili ugovorom o radu ispod najniže plate stava 1. ovog člana;

- da iz platnih lista tužilaca za predmetni period proizlazi da su tužene vršile obračun i isplatu plata primjenjujući Odluku Vlade Republike Srpske o najnižoj plati tako što su u osnovnu platu uračunavale pripadajuća uvećanja koja su ostvarivali po osnovu pripravnosti, rada noću i rada praznikom, pa onda utvrđivale razliku do najniže plate prema Odluci i tako isplaćivale tužiocima;
- da je Odlukom Vlade Republike Srpske za 2024. godinu propisana najniža plata u iznosu od 900,00 KM, a za 2025. godinu takođe 900,00 KM, a najniža plata za poslove za čije obavljanje se zahtijeva najmanje stečeno srednje obrazovanje u trajanju od 3 godine 950,00 KM, srednje obrazovanje u trajanju od 4 godine 1.000,00 KM i za poslove za koje se zahtijeva više obrazovanje iznos od 1.300,00 KM;

- da je provedenim vještačenjem po vještaku ekonomske struke izvršen obračun razlike neto plata kao duga za isplatu prema svakom od tužilaca za period od maja 2024. godine do aprila 2025. godine i tabelarno prikazan. Prema nalazu vještaka tužene su prilikom obračuna plata u iznos osnovne plate uračunavale i dodatke na platu po osnovu pripravnosti, noćnog rada i rada praznikom, pa su tako obračunate plate bez dodataka niže od garantovane plate. Vještak je na ročištu pred sudom pojasnio da su tužiocima prema ugovorima o radu određene manje plate od najniže garantovane plate koja je propisana Odlukama Vlade Republike Srpske u 2024. i 2025. godini i da su tužene dodatke na platu uračunavale u osnovnu platu i na taj način je osnovna plata prelazila iznos zagarantovane plate koju je Vlada propisala i računato je da je time isplaćena garantovana plata, a u situaciji za druge radnike koji nemaju te dodatke na platu a čija je osnovna plata niža od garantovane onda su tu razliku dodavali na osnovnu platu do iznosa garantovane plate;

- da je sud nalaz vještaka cijenio kao stručan i na istom zasnovao svoju odluku utvrđujući da tužiocima pripada razlika plate u iznosima koje je vještak obračunao;

- da su tužene obračunom plate i primjenom Odluke Vlade Republike Srpske o najnižoj plati za 2024. godinu i za 2025. godinu izvršile diskriminaciju prema tužiocima na način da drugi radnici tuženih koji obavljaju iste poslove kao i tužioci i čija je plata manja od najniže plate u RS a koji nemaju angažovanje po osnovu pripravnosti, noćnog rada su u povoljnijem položaju, jer dobijaju puni iznos najniže plate koju propisuje Vlada Republike Srpske dok se tužiocima obračunom naknade po osnovu pripravnosti, noćnog rada i rada praznikom uvećava osnovna plata i tako se prelazi cenzus propisane najniže plate u Republici Srpskoj;

- da je zakonom propisano da se najniža plata isplaćuje za puno radno vrijeme i prosječno ostvarene rezultate radnika u skladu sa aktima poslodavca, što znači da se najniža plata ostvaruje za radni učinak koji radnik ostvari u vrijeme redovnog radnog vremena, a kod tužilaca imamo dodatno angažovanje (pripravnost, rad noću, rad praznikom), koje treba biti vrednovano;

- da nisu osnovani navodi tuženih da je pravilno izvršen obračun i isplata plata tužiocima pozivajući se na odredbe člana 124. Zakona o radu kojima je propisano da se plata iz člana 123. Zakona o radu uvećava sa 0,3 za svaku godinu radnog staža, smatrajući da se sva uvećanja na platu imaju uračunati na osnovnu platu;

- da su tužene kao poslodavac dužne obezbijediti jednak i ravnopravan položaj svih zaposlenih kod ostvarivanja prava na platu, što nije slučaj kod tužilaca kao kategorije radnika kojima pripada pravo na najnižu platu i koji imaju prvo i na uvećanje po osnovu noćnog rada, pripravnosti ili rada praznikom u odnosu na radnike iste kategorije kojima pripada najniža plata a nemaju navedenih uvećanja;

- da je iz navedenih razloga usvojen tužbeni zahtjev tužilaca i dosuđena im razlika plate, kao i pripadajući porezi i doprinosi na dosuđenu razliku plate koje će tužene isplatiti nadležnim institucijama;

- da je odluku o troškovima postupka sud donio na osnovu odredbi člana 396. stav 1., 386. stav. 1. i 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku i obavezao tužene da tužiocima nadoknade

troškove postupka koji se odnose na troškove vještačenja po vještaku ekonomske struke u iznosu od 1.225,00 KM.

Iz navedenog se zaključuje da činjenice među parničnim strankama nisu sporne, već je sporna primjena materijalnog prava. Sporan je način obračuna plate tužiocima čija je osnovna plata niža od najniže plate utvrđene odlukom Vlade Republike Srpske, a koji su ostvarili pravo na uvećanje plate po osnovu prekovremenog rada, rada noću ili rada praznikom. Među strankama sporno je da li se navedena uvećanja obračunavaju na osnovnu platu i tako utvrđuje da li je taj iznos niži od najniže propisane plate ili se navedena uvećanja obračunavaju na najnižu platu.

Odredbom člana 128. stav 1. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 1/16, 66/18, 91/21 - odluka US, 119/21, 112/23 i 39/24) je propisano da se najniža plata isplaćuje za puno radno vrijeme i prosječno ostvarene rezultate radnika u skladu sa aktima poslodavca. Stavom 2. istog člana je propisano da se najniža plata isplaćuje radniku samo kada je iznos plate radnika, obračunate u skladu sa ovim zakonom, opštim aktom ili ugovorom o radu, ispod iznosa najniže plate iz stava 1. ovog člana. Prema stavu 3. ovog člana najniža plata koja se isplaćuje radniku iz stava 2. ovog člana uvećava se po osnovu radnog staža.

Iz navedenog proizlazi da se najniža plata isplaćuje radniku samo kada je iznos plate radnika, obračunate u skladu sa ovim zakonom ispod najniže plate.

Odredbom člana 123. stav 1. Zakona o radu je propisano da se osnovna plata određuje na osnovu uslova potrebnih za rad na poslovima za koje je radnik zaključio ugovor o radu utvrđenih kolektivnim ugovorom, opštim aktom i vremena provedenog na radu.

Odredbama člana 124. istog zakona su propisana uvećanja plate i to stavom 1. ovog člana da se plata iz člana 123. ovog zakona uvećava za 0,3% za svaku godinu radnog staža ukoliko drugim zakonom, kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu nije drugačije određeno. Stavom 2. ovog člana je propisano da se pored uvećanja iz stava 1. ovog člana, plata radnika u skladu sa kolektivnim ugovorom, opštim aktom i ugovorom o radu uvećava po osnovu radnog učinka, otežanih uslova rada, prekovremenog rada, rada noću, rada praznikom i drugim danima u koje se po zakonu ne radi.

U konkretnom slučaju tužioci su u spornom periodu radili prekovremeno, noću, u dane praznika ili su bili angažovani po osnovu kućne pripravnosti.

Iz platnih lista tužilaca proizlazi da je osnovna plata tužilaca niža od najniže propisane plate, ali sa uvećanjima po osnovu prekovremenog rada, rada noću i rada praznikom ista je dostizala ili prelazila iznos najniže propisane plate.

Ovakav obračun i isplata plata tužiocima, po ocjeni ovog suda, nije u skladu sa naprijed citiranim odredbama Zakona o radu, što je pravilno utvrdio i prvostepeni sud kada je tužiocima dosudio razliku plata na ime uvećanja po osnovu prekovremenog rada, rada noću i rada praznikom. Za svoju odluku prvostepeni sud je dao jasno i potpuno obrazloženje koje prihvata i ovaj sud, pa su bez osnova navodi žalbe tuženih, kojima se osporava odluka prvostepenog suda.

Naime, najniža plata se isplaćuje za puno radno vrijeme i prosječno ostvarene rezultate radnika u skladu sa aktima poslodavca (član 128. stav 1. Zakona o radu). Prema tome jasno je da u iznos najniže plate nije uračunato uvećanje po osnovu prekovremenog rada, rada noću i rada praznikom.

Tačni su navodi žalbe tuženih da je odredbom člana 128. stav 3. Zakona o radu propisano da se najniža plata koja se isplaćuje radniku iz stava 2. ovog člana (kada je iznos plate radnika obračunate u skladu sa ovim zakonom, opštim aktom ili ugovorom o radu, ispod iznosa najniže plate iz stava 1. ovog člana) uvećava po osnovu radnog staža. Međutim, tom odredbom nije određeno da se najniža plata uvećava samo po osnovu radnog staža i da su isključena druga uvećanja plate.

Odredbom člana 120. stav 2. Zakona o radu je propisano da se radnicima garantuje jednaka plata za isti rad ili rad iste vrijednosti koji ostvaruju kod poslodavca. Ako se ima u vidu sadržaj ove odredbe jasno je da nije zakonito da radnici koji rade na istim poslovima i čija je osnovna plata niža od najniže propisane, da radnik koji je radio prekovremeno, noću ili praznikom ima istu platu kao i radnik koji nije radio prekovremeno, noću ili praznikom.

Iako zakonom nije izričito propisano da je najniža plata u stvari osnovna plata iz sadržaja odredbi člana 123. stav 1. i 128. stav 1. Zakona o radu može se zaključiti da se radi o pojmovima koji podrazumijevaju iste elemente za obračun (osnovna plata se određuje na osnovu uslova potrebnih za rad na poslovima za koje je radnik zaključio ugovor o radu utvrđenih kolektivnim ugovorom, opštim aktom i vremena provedenog na radu, a najniža plata se isplaćuje za puno radno vrijeme i prosječno ostvarene rezultate radnika u skladu sa aktima poslodavca). Imajući u vidu navedeno može se zaključiti da uvećanje plate po osnovu prekovremenog rada, rada noću ili rada praznikom nije uključeno ni u osnovnu platu niti u najnižu platu, jer se radi o dodatnom angažovanju radnika koje mora biti posebno vrednovano, kako je to pravilno zaključio i prvostepeni sud. Stoga su bez osnova navodi žalbe tuženih kojima se osporava prvostepena odluka kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca.

Nisu osnovani ni navodi žalbe kojima se osporava nalaz vještaka ekonomske struke ukazujući da se vještak bavio pravnim pitanjima i stavio u funkciju tumača zakona, jer je sud nalaz vještaka prihvatio u dijelu obračuna potraživanja tužilaca koji obračun tužene i ne spore. Pravnu ocjenu je sud dao na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, ocjenom provedenih dokaza, te citirajući odredbe Zakona o radu i utvrđenjima da obračun plate tužilaca nije izvršen u skladu sa zakonom kako je to naprijed obrazloženo.

Imajući u vidu da su bez osnova žalbeni navodi tuženih, a kako nema ni povreda zakona na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je na osnovu odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku, žalba tuženih odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.

Kako tužene nisu uspjele sa žalbom, to je primjenom odredbe člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku odbijen kao neosnovan zahtjev tuženih da im tužioci nadoknade troškove žalbenog postupka.

Predsjednik vijeća
Slađana Pajić